

Gewijzigd Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen per 1 juli 2023. - Invoering meldingsplicht bij ernstige ongevallen.

De veiligheid van speeltoestellen en attracties is geregeld in het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS). Per 1 juli 2023 treedt de herziening in werking. Het WAS 2023 beoogt de regelgeving over de veiligheid van attractie- en speeltoestellen op een aantal punten te verbeteren. Voor de meeste beheerders van speeltoestellen en attracties zal dit weinig verandering brengen. Het belangrijkste punt voor beheerders is de invoering van een meldingsplicht bij ernstige ongevallen.

Toezicht NVWA – melding ernstige ongevallen

- Door de verplichte melding van ernstige ongevallen bij de NVWA versterkt het toezicht en de handhaving door de NVWA ([lees meer over de meldingsplicht](#) op de volgende pagina). Opgemerkt wordt dat het aantal WAS inspecteurs bij de NVWA recent sterk is uitgebreid om actiever te handhaven.

Specifieke rol voor verhuurders van (opblaas)speeltoestellen

- Vanwege het aantal incidenten met opblaasspeeltoestellen gaan er ook verplichtingen gelden voor verhuurders en huurders van speeltoestellen (in het bijzonder opblaasspeeltoestellen). Zomaar een opblaaskasteel meegeven aan een consument voor een braderie of feestje zit er niet meer in. De verhuurder is medeverantwoordelijk voor de correcte installatie en veilig gebruik.

Nadere regels voor aangewezen (keurings)instellingen (AKI)

- Voor de AKI's die de toestellen keuren gaat er een bewaarplicht gelden ten aanzien van het technisch constructiedossier en keuringsrapportages van de door hen gekeurde toestellen. Dat beoogt de NVWA te helpen bij de handhaving.
- Om de fraude met keuringen tegen te gaan worden er aanvullende eisen gesteld aan de opmaak van toekomstige keuringscertificaten. Ook komt er een waarmerk van de AKI op te staan.
- Beoogd is de uniformiteit en kwaliteit van de keuringen door aangewezen instellingen te vergroten, door het inzetten van benchmarktests. De NVWA krijgt ook de bevoegdheid om een niet goed functionerende AKI te schorsen. Klachten over het functioneren van de AKI kunt u bij de NVWA indienen.

Reikwijdte

- De reikwijdte van het WAS 2023 blijft voorlopig ongewijzigd. De [reikwijdtenotitie](#) is daarin nog steeds leidend. De herziening van de reikwijdte is echter in volle gang, waarbij de brancheverenigingen in gesprek zijn met het Ministerie van VWS. We houden u hierover op de hoogte.

Hier vindt u de publicatie van het [WAS-besluit 2023](#) en de [ministeriële regeling](#).

Meldingsplicht bij ernstige ongevallen

De beheerder/huurder/ verhuurder dient de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) onverwijld in kennis te stellen van elk ernstig ongeval dat plaatsvindt met het attractie- of speeltoestel. De minister kan nadere regels stellen, maar heeft dat vooralsnog niet gedaan.

Wat is een ernstig ongeval?

Onder een ernstig ongeval wordt volgens het besluit in ieder geval verstaan, een ongeval:

- a. met dodelijke afloop;
- b. met al dan niet blijvend letsel aan een persoon tot gevolg; of
- c. dat leidt tot onmiddellijke ziekenhuisopname.

Moet dan ieder letsel worden gemeld?

De grammaticale bewoording van artikel 23 lid 2 onder b WAS-besluit '*al dan niet* blijvend letsel' lijkt onhandig gekozen omdat in feite elke schaaftwond zou moeten worden gemeld, terwijl dat kennelijk niet beoogd kan zijn. Wij verwachten dat beoogd is dat 'blijvend letsel' meldingsplichtig is, in lijn met artikel 9 van de Arbowet. Dit artikel luidt: *De werkgever meldt arbeidsongevallen die leiden tot de dood, een blijvend letsel of een ziekenhuisopname direct aan de daartoe aangewezen toezichthouder...*

Zou met artikel 23 WAS beoogd zijn dat ieder letsel zou moeten worden gemeld dan had het volstaan om 'letsel' te schrijven in plaats van '*al dan niet* blijvend letsel' en was ook de voorwaarde onder c '*melding bij ziekenhuisopname*' overbodig geweest. De nota van toelichting op het artikel biedt niet veel meer helderheid. Daar staat enkel vermeld: *indien er (blijvend) letsel is aan een persoon.*

2

Hopelijk verschaft het ministerie of de NVWA op dat vlak spoedig meer duidelijkheid ofwel via een correctie op het besluit of via beleidsregels.

Wat is blijvend letsel?

Bij gebreke van nadere beleidsregels vanuit de NVWA kunnen aanwijzingen worden ontleend aan de beleidsregels van de Arbeidsinspectie. Zij schrijven in de catalogus '*meldingsplichtige arbeidsongevallen*': Onder "*blijvend letsel*" wordt onder andere verstaan: amputatie, (deels) blindheid of chronische lichamelijke of psychische klachten.

Wat is een ziekenhuisopname?

Onder ziekenhuisopname wordt verstaan dat een persoon als patiënt in een ziekenhuis wordt opgenomen (waaronder een dagopname), maar niet de poliklinische behandeling op de polikliniek.

Wanneer meld ik een ongeval?

Onverwijld, vanaf het moment dat u weet dat er sprake is van ernstig letsel. Bij sommige ongevallen is er evident sprake van ernstig letsel of overlijden. Dan staat de meldingsplicht buiten discussie. Bij het merendeel van de ongevallen zal dit echter niet duidelijk zijn. De meldingsplicht ontstaat vanaf het moment dat het u (of uw medewerker) bekend is dat er sprake is van ernstig letsel (overlijden, (blijvend) letsel of ziekenhuisopname). Mede in verband met de privacy van de betrokkene, hoeft u hier niet actief navraag naar te doen en is het afhankelijk van de terugkoppeling van de deelnemer.

Waar meld ik een ongeval?

Er is geen thans geen wettelijk voorschrift voor de wijze van melden. Dat is daarmee vormvrij. Het is van belang om een bewijs van melding te hebben. De NVWA meldt op haar website: Een ongeluk melden geschiedt bij de meldkamer op 0900-03 88. Ik zou aanbevelen tevens een e-mail te sturen of om een bewijs van melding te vragen.

Wat als ik het ernstige ongeval niet meld?

Uit het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten volgt dat het niet melden van een meldingsplichtig ongeval kan worden bestraft met een (stevige) omzetafhankelijke boete. De zeer ernstige en dodelijke ongevallen worden in de regel ook door de politie bij de NVWA gemeld.

Wat gebeurt er nadat ik een ongeval meld bij de NVWA?

Op basis van de meldingen kan de NVWA een onderzoek starten. Ga ervan uit dat dit bij ieder ongeval met ernstig letsel ook gebeurt. De NVWA onderzoekt of het toestel bij normaal gebruik en redelijkerwijs te voorzien abnormaal gebruik geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid oplevert.

Ze onderzoeken tevens of u voldoet aan de beheerdersverplichtingen uit het WAS zoals het beschikken over een keuringscertificaat, het adequaat onderhouden, het beschikken over een (technisch) dossier en logboek, etc..

Bestuursrechtelijke afhandeling – verzegeling en boete

Indien de NVWA bij een onderzoek een overtreding vaststelt, kan het toestel worden verzegeld en er kan een boete volgen. In de praktijk zien we dat de NVWA al zeer snel overgaat tot verzegeling van het toestel met het argument dat uit het ongeval het gevaar blijkt. Geregeld worden toestellen ook verzegeld omdat een keuring van het toestel door een AKI in zijn geheel ontbreekt of tussentijdse relevante aanpassingen niet gekeurd zijn. Een herkeuring en doorgaans ook de nodige aanpassingen zijn dan nodig voordat de verzegeling kan worden verwijderd.

De sancties vanuit de NVWA vallen in beginsel onder het bestuursrecht. Tegen verzegeling kan u bezwaar en beroep instellen.

Alvorens een bestuurlijke boete wordt opgelegd ontvangt u een voorlopige boete en wordt om uw zienswijze verzocht. Wordt de boete definitief opgelegd dan kan u daar bezwaar en beroep tegen instellen.

Strafrechtelijke vervolging

Bij zeer ernstige gevolgen is er geregeld sprake van strafrechtelijke vervolging door het Openbaar Ministerie. Daarbij wordt niet alleen het wel of niet voldoen aan het WAS meegewogen, maar alle omstandigheden van het geval. Bijzonder vaak worden dan ook de instructie- en toezichtaspecten onder de loep genomen.

Schakel een jurist en/of advocaat in

Het is aan te bevelen vóór de melding en bij de begeleiding van een onderzoek een gespecialiseerde jurist en/of gespecialiseerde advocaat te raadplegen.